

# ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ 19 ΜΑΙΟΥ 2007

## ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

### **A. ΠΕΡΙΛΗΨΗ**

Ο συγγραφέας πραγματεύεται το πρόβλημα του ανθρωπισμού στον σύγχρονο δυτικοευρωπαϊκό πολιτισμό. Μέσα από μια διαχρονική θεώρηση του ανθρωπιστικού ιδανικού καταλήγει στη διαπίστωση ότι ο ανθρωπισμός εκπίπτει σε ατομικισμό, γι' αυτό αποτελεί αδήριτη ανάγκη να μετασχηματιστεί σε «κοινωνισμό». Έτσι το άτομο θα καταστεί ικανό να αναπτύξει τη συλλογική συνείδηση και να κατανοήσει τη θέση του στο κοινωνικό γίγνεσθαι ως μέλος και όχι ως μονάδα του. Η εμπέδωση της κοινωνικής διάστασης του ανθρωπισμού θα οδηγήσει στην αποφυγή του σκοπέλου της μαζοποίησης, γεγονός που προβάλλεται ως επιτακτική ανάγκη.

### **B.1.**

Σε μία κοινωνία που διέρχονται κρίση οι ηθικές αξίες και τα ανθρωπιστικά ιδεώδη έχει καταστεί επιτακτική η ανάγκη για συμβίωση και συνεργασία. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το άτομο και η κοινωνία ευρύτερα χρήζουν κοινής αντιμετώπισης προκειμένου να ξεπεραστούν αποτελεσματικά. Παρ' όλη τη συνειδητοποίηση της αναγκαιότητας αυτής, ο άνθρωπος παραμένει θύμα της αλλοτρίωσης και αποδεικνύεται «απάνθρωπος». Εκφάνσεις της αλλοτρίωσης είναι η απομόνωση, η βία, ο ατομικισμός, η ιδιοτέλεια. Ο άνθρωπος μπορεί να ξαναβρεί τον εαυτό του μέσω μιας παιδείας ανθρωπιστικής που θα θέτει τον άνθρωπο στο κέντρο του πολιτισμού του με αναπτυγμένο το αίσθημα κοινωνικής ευθύνης.

### **B.2.**

Επίκληση στην αυθεντία :

1. «Οι λογοτέχνες ... ν' απωθείται απ' αυτούς.» (Ντοστογιέφσκι) (§3)
2. «Το καίριο... αδυνατεί να το υπερβεί.» (Ελύτης) (§4)

### **B.3.**

να καταστεί ανθρώπινος ο άνθρωπος:

να γίνει ανθρώπινος ο άνθρωπος

ατόπημα:

λάθος (σφάλμα / αμάρτημα)

να υπερβεί την κρίση:

να ξεπεράσει την κρίση

να αποποιηθεί τον ατομικισμό:

να αποτινάξει (να διώξει) τον ατομικισμό

επιταγή των καιρών:

ανάγκη (ζητούμενο / αίτημα) των καιρών

### **B.4.**

Η επιλογή της χρήσης του α' πληθυντικού προσώπου μπορεί να δικαιολογηθεί ως εξής :

1. για να προβάλλει την επιτακτική ανάγκη ιεράρχησης των αξιών από το σύνολο των ανθρώπων , από όλους εμάς.
2. γιατί θεωρεί και τον εαυτό του συνυπεύθυνο και συμμετοχο σ' αυτή την κατάσταση του «απανθρωπισμού» και δεν αποποιείται το μερίδιο ευθύνης.
3. δίνει αμεσότητα, ζωντάνια στο κείμενο, συμβάλλει στην επικοινωνία με τον αναγνώστη.

### **Γ.**

#### ΤΙΤΛΟΣ

#### Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ

##### 1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο σύγχρονος πολιτισμός παρουσιάζει έκδηλα σημάδια κρίσης, που οφείλονται στο ότι τείνει να παραγκωνίσει την αιτία της ύπαρξής του, τον άνθρωπο. Η ανθρωποκεντρική θεώρηση της ζωής εγκαταλείφθηκε, ο άνθρωπος έπαψε να αποτελεί το αμετακίνητο μέτρο της. Από σκοπός έχει υποβιβαστεί σε μέσο. Έχει καταστεί μηχανή παραγωγής και κατανάλωσης. Κατακερματίζεται ως προσωπικότητα, αποξενώνεται από τον εαυτό του, το συνάνθρωπο και τη φύση. Όλα αυτά συνυφαίνουν μια σειρά προβλημάτων που καθιστούν αδήριτη την ανάγκη για ένα νέο ανθρωπιστικό κίνημα, μια μορφή αδιάκοπης συμπαράστασης σε κάθε άνθρωπο που χρειάζεται βοήθεια, σε κάθε δίκαιο αγώνα για πρόοδο και ευημερία.

## 2.ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ

A. Γιατί πρέπει να στηρίζονται προσπάθειες βοήθειας σε συνανθρώπους που έχουν ανάγκη.

- Όξυνση οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων. Άνιση κατανομή πλούτου, απληστία, φτώχεια, ανεργία, αδικία.
- Η επιστήμη και η τεχνολογία συχνά στρέφονται ενάντια στον άνθρωπο. Τα πυρηνικά όπλα, η αρρωστημένη εξάρτηση του ανθρώπου από τις μηχανές, η καταστροφή του περιβάλλοντος και η επεκτατική πολιτική των χωρών καθιστούν το μέλλον αβέβαιο.
- Παραβίαση ανθρώπων δικαιωμάτων, φυλετικός και κοινωνικός ρατσισμός, διακρίσεις απέναντι σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες.
- Κρίση ηθικών αξιών. Οι άνθρωποι έγιναν ατομικιστές, σκληροί, αδιάφοροι. Επικρατεί ο στείρος ανταγωνισμός, η κρίση της κοινωνικής συνείδησης, η αδιαφορία για το καλό της κοινότητας. Μοναξιά, αδυναμία επικοινωνίας, αυτοκαταστροφικότητα.
- Η συμμετοχή σε ανθρωπιστικές ενέργειες συμβάλλει όχι μόνο στην ηθικοπνευματική ολοκλήρωση του ατόμου αλλά και στην ταύτιση ατομικού και κοινωνικού συμφέροντος – τον ύψιστο βαθμό κοινωνικοποίησης – που εξοβελίζει την ατομική θεώρηση της ζωής και τη μαζοποίηση.

B. Συμβολή της παιδείας στην καλλιέργεια της ανθρωπιστικής συνείδησης, ιδιαίτερα των νέων.

Μια από τις σημαντικότερες προϋποθέσεις για την καλλιέργεια ενός ανθρωπιστικού ιδανικού που θα διαμορφώνει ανθρώπους ικανούς να αντιμετωπίσουν το σύγχρονο κοινωνικό γίγνεσθαι είναι η παιδεία. Μέσο για την απόκτηση μιας τέτοιας ανθρωπιστικής παιδείας είναι η εκπαίδευση, όταν προσανατολίζεται:

- στην ανάπτυξη του πνευματικού επιπέδου,
- στην προβολή ενός νέου τύπου ανθρώπου με αναπτυγμένη την κριτική του σκέψη, που δεν παρασύρεται σαν άβουλη αγέλη από οποιονδήποτε δημαγωγό,
- στην καλλιέργεια συλλογικής, πανανθρώπινης, οικουμενικής συνείδησης,
- στη δημιουργία ανθρώπων ικανών να εξασφαλίζουν με θεμιτά μέσα τους υλικούς όρους της ζωής τους,
- στην ανάπτυξη αγωνιστικού πνεύματος και ήθους,
- στην ανάδειξη της πολιτικής φύσης του ανθρώπου και στη διαμόρφωση ενεργών πολιτών,
- στη θωράκιση με ηθικές αξίες,

Η εκπαίδευση – ένας ευαίσθητος μηχανισμός διαμόρφωσης της κοινωνικής συνείδησης – επιβάλλεται να πάρει ένα τέτοιο προσανατολισμό, ώστε ο νέος να γίνει φορέας ανθρωπιστικών ιδεωδών και ζωντανός υπερασπιστής της ίδιας του της φύσης.

### 3. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οι τεχνοκρατικές κοινωνίες έχουν προαγάγει το βιοτικό επίπεδο αλλά έχουν υποβιβάσει τον άνθρωπο. Η λύση βρίσκεται στη μεταβολή της δομής του κοινωνικού μας συστήματος και στον ποιοτικό μετασχηματισμό των συνειδήσεων των ανθρώπων μέσω της εμπέδωσης του ανθρωπιστικού ιδανικού.

#### **Επιμέλεια απαντήσεων :**

Κιτσαρά Γ.

Εσκιτζή Π.

Σταμάτης Γ.

Ρουσουλιώτης Ν.

Χατζηγιαννακίδου Σ.

Κωστήρα Α.

Τσιόγκας Θ.